Lietas Nr. C29690516
Lietas arhīva Nr. C-3124-17/29

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
2017.gada 24.aprīlī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
tiesnese A.Kraukle
ar tiesas sēdes sekretāri S.Olehno

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu biedrības "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" prasībā pret /pers. A/ par zaudējumu un likumisko procentu piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā 2016.gada 22.decembrī saņemts biedrības "Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" (turpmāk – prasītājs) prasības pieteikums, kurā lūgts piedzīt zaudējumus 3502,40 EUR un likumiskos procentus 338,67 EUR no /pers. A/ (/pers. A/), (turpmāk – atbildētājs).

Prasības pieteikumā norādīti šādi argumenti.

Ceļu satiksmes negadījumā tika iesaistīts atbildētājam piederošs transportlīdzeklis, kuru vadīja nenoskaidrots vadītājs. Transportlīdzekļa vadītāja civiltiesiskā atbildība nebija apdrošināta. Ceļu satiksmē iesaistītā transportlīdzekļa īpašniekam AAS "BALVA" izmaksāja apdrošināšanas atlīdzību 2085,40 LVL. Pamatojoties uz AAS "BALVA" regresa prasību un rēķinu, prasītājs pieņēma lēmumu atlīdzināt AAS "BALVA" atlīdzības summu 2401 LVL jeb 3416,32 EUR, tai skaitā atlīdzību lietas administrēšanas izdevumus 315,60 LVL.

Veicot no garantiju fonda izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības atgūšanu regresa kārtībā, prasītājai radušies papildus izdevumi 60,50 LVL jeb 86,08 EUR.

Tā kā atbildētājs neveica izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības samaksu pretenzijā noradītajā termiņā, prasītājs no 2015.gada 14.aprīļa ir aprēķinājis likumiskos procentus 338,67 EUR.

[2] Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā 2017.gada 30.janvārī saņemts atbildētāja paskaidrojums, kurā viņš norāda, ka transportlīdzeklis viņam ir bijis nozagts ceļu satiksmes negadījumā laikā.

[3] Uz tiesas sēdi prasītāja pārstāvis un atbildētājs nav ieradušies. Tiesā saņemts prasītāja pārstāves lūgums izskatīt lietu bez prasītāja pārstāvja piedalīšanās, uzturot tiesā celto prasību uz tajā norādītajiem pamatiem.

Tiesa saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu izskatīja lietu bez lietas dalībnieku piedalīšanās, nekonstatējot Civilprocesa likuma 209.un 210.pantā noteiktos pamatus lietas atlikšanai.

Motīvu daļa

[4] Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļā.

[5] Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta otrās daļas 1.punktu transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret ceļu satiksmes negadījumā zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieku, ja tas nav apdrošinājis īpašnieka civiltiesisko atbildību.

No prasības pieteikumā norādītā un lietas materiāliem izriet, ka 2008.gada 19.maijā, plkst.10.05 Rīgā, Bauskas ielā pie mājas Nr.129 notika ceļu satiksmes negadījums starp motociklu ar valsts reģistrācijas Nr./TL numurs/ un vieglo automašīnu ar valsts reģistrācijas Nr./TL numurs/. Ceļu satiksmes negadījumā vainojams motocikla vadītājs, kurš netika noskaidrots (*lietas 10.lapa*).

Motocikla YAMAHA YZF R6, ar valsts reģistrācijas Nr./TL numurs/ īpašnieks ir atbildētājs. Transportlīdzekļa civiltiesiskā atbildība apdrošināta laika periodā no 2007.gada 5.jūnija līdz 2007.gada 5.septembrim (*lietas 11. – 12.lapa*).

Par ceļu satiksmes negadījumā iesaistītā transportlīdzekļa ar valsts reģistrācijas Nr./TL numurs/ remontu SIA "Veģu auto" izrakstīja rēķinu Nr.3404/2008 AAS "BALVA" par veiktajiem remontdarbiem 2085,40 LVL apmērā (*lietas 15.lapa*). AAS "BALVA" izrakstīto rēķinu apmaksāja (*lietas 25.lapa*).

AAS "BALVA" 2008.gada 30.oktobrī nosūtīja prasītājam vēstuli, kurā, pamatojoties uz Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 31.panta desmito daļu un 2005.gada 28.februāra līgumu par savstarpējo sadarbību atlīdzības lietu administrēšanā, lūdza pieņemt lēmumu par apdrošināšanas atlīdzību un atmaksāt izdevumus par atlīdzības lietas administrēšanu 369,12 LVL jeb 525,21 EUR un izmaksāto apdrošināšanas atlīdzības summu 2085,40 LVL jeb 2967,26 EUR (*lietas 26.lapa*).

Prasītājs 2008.gada 19.novembrī samaksāja AAS "BALVA" 2401 LVL jeb 416,32 EUR (*lietas 30.lapa*). Prasītājs nosūtīja atbildētājam brīdinājumus par zaudējumu 2401 LVL jeb 3416,32 EUR samaksu (*lietas 31. – 33.lapa*). Prasītājs pilnvaroja SIA "Julianus Inkasso Latvija" iekasēt no atbildētāja nesamaksātos zaudējumus.

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 51.panta trešās daļas 1.punktu no garantijas fonda līdzekļiem sedz izdevumus par ekspertīzi vai citām prasības nokārtošanai nepieciešamajām darbībām, ja saskaņā ar šo likumu Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlīdzību, un izdevumus, kas radušies, atgūstot no Garantijas fonda izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības regresa kārtībā.

Prasītājam veicot likumā noteiktās darbības, lai atgūtu apdrošināšanas atlīdzību regresa kārtībā, ir radušies papildus izdevumi 86,08 EUR (lietas 51. – 52.lapa).

Civillikuma vispārējie noteikumi par delikta tiesisko atbildību paredz trīs civiltiesiskās atbildības priekšnoteikumus: 1) prettiesiska vainojama rīcība, 2) kaitējuma esamība un
3) cēloniskais sakars starp prettiesisko rīcību un kaitējumu (*sk.K.Torgāns Līgumu un deliktu tiesību problēmas. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2013., 135.lpp*).

Kā tas izriet no Valsts policijas 2017.gada 24.janvāra izziņas Nr.20/10/21, 2008.gada 20.maijā tika konstatēts, ka atbildētājam piederošais transportlīdzeklis YAMAHA YZF R6, ar valsts reģistrācijas Nr./TL numurs/, ir nozagts (*lietas 57.lapa*).

Tā kā zādzība tika konstatēta dienu pēc ceļu satiksmes negadījuma, nav pamata secinājumam, ka saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta otrās daļas 2.punktu regresa prasība bija ceļama pret transportlīdzekļa vadītāju, ja transportlīdzeklis iegūts ar prettiesiskām darbībām.

Tiesa atzīst, ka lietas materiālos esošie pierādījumi apstiprina priekšnoteikumu esamību zaudējumu atlīdzības pienākumam, t.i., ir konstatēta zaudējumu esamība un to apmērs, atbildētāja prettiesiska rīcība un vaina zaudējumu nodarīšanā un cēlonisks sakars starp prettiesisku rīcību un zaudējumiem.

Saskaņā ar Civillikuma 1770.pantu ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1775.pantu katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.

Saskaņā ar Civillikuma 1779.pantu katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Līdz ar to ir atzīstams, ka ir konstatēti visi nepieciešamie Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta otrās daļas 1.punktā norādītie apstākļi, kas dod pamatu apmierināt prasību par zaudējumu piedziņu no atbildētāja.

Ievērojot norādīto, prasītājas prasība ir apmierināma un no atbildētāja prasītāja labā piedzenami zaudējumi 3 502,40 EUR apmērā.

[6] Prasītājs ir aprēķinājis un lūdz piedzīt no atbildētāja likumiskos kavējuma procentus 338,67 EUR apmērā, kas aprēķināti par periodu no 2015.gada 14.aprīļa līdz 2016.gada 8.decembrim.

Prasītājs prasību daļā par likumisko procentu piedziņu pamatojis ar Civillikuma 1759.panta 1.punktu.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (884.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Civillikuma 1756.pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Prasītājs prasības pieteikumā norāda, ka procenti ir aprēķināti atbilstoši Civillikuma 1765.pantā noteiktajam – pamatojoties uz likumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1759.pantu procenti jāmaksā uz likuma pamata šādos gadījumos: 1) par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem; 2) par svešu naudu, nevien tad, kad tās turētājs to lietojis savā labā, bet arī tad, kad viņam pienācies šo naudu noguldīt uz procentiem un viņš to nav darījis; 3) par visu to, ko pilnvarnieks vai vispār katrs svešu lietu pārzinātājs izlicis naudā sava atvietojamā labā; 4) par preci, ko tirgotāji vai citu arodu piekopēji izdevuši uz parādu pie sava aroda nepiederīgām personām, no tā laika, kurā pēc vietējās parašas jāsamaksā pircējam iesniegtie tirdzniecības rēķini, ja vien par samaksas laiku nav bijis norunāts citādi; 5) par prasījumiem, kas nodrošināti ar kreditora valdījumā nodotu augļu nesēju lietu.

Ar regresa prasības nosūtīšanas brīdi neiestājas atbildētāja pienākums atlīdzināt prasītājam zaudējumus un līdz ar to maksāt nokavējuma procentus.

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta otrajā daļā noteiktās tiesības celt regresa prasību uzskatāma par prasītāja subjektīvu tiesību, kuras izlietošana ir atkarīga no pašas prasītāja rīcības. Prasītājs var šo subjektīvo tiesību izlietot, ceļot regresa prasību tiesā. Transportlīdzekļa vadītājam nav pienākums atlīdzināt apdrošinātājam zaudējumus bezstrīdus kārtībā. Līdz ar to prasība daļā par likumisko procentu 338,67 EUR, kas aprēķināti par laika periodu no 2015.gada 14.aprīļa līdz 2016.gada 8.decembrim, piedziņu nav pamatota un ir noraidāma.

[7] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Līdz ar to no atbildētāja par labu prasītājam piedzenama valsts nodeva 374,84 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR apmērā.

Iesniedzot tiesā prasības pieteikumu, prasītājs ir samaksājis ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR. Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam un valsts akciju sabiedrības "Latvijas Pasts" tarifiem šajā lietā kopējie ar tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi ir 5,18 EUR (*lietas 3.lapa*). Tādējādi neapmaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 0,48 EUR ir piedzenami valsts ienākumos no atbildētāja.

Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot to apmēru.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu prasītājam nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētāja 6% gadā no nesamaksātās zaudējumu samaksas 3502,40 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, par personu un mantas izlikšanu no telpām un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties. Tiesa atzīst, ka spriedums atbildētājam labprātīgi izpildāms 10 dienu laikā no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu, 41.panta pirmo daļu, 97., 190., 193., 195., 204.[1]pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu biedrībai "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs", reģistrācijas numurs 40008084453, parādu 3502,40 *euro* un tiesāšanās izdevumus 379,54 *euro,* kopā piedzenot 3881,94 *euro* (trīs tūkstoši astoņi simti astoņdesmit viens

euro, 94 *centi*).

Piedzītās summas samaksa veicama biedrības "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs", reģistrācijas numurs 40008084453, norēķinu kontā AS "Swedbank", konta Nr.LV65HABA0551022538931.

Noraidīt biedrības "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs", reģistrācijas numurs 40008084453, prasību daļā par likumisko procentu 338,67 *euro* apmērā piedziņu no /pers. A/, personas kods /personas kods/.

Noteikt biedrībai "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs", reģistrācijas numurs 40008084453, tiesības saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par laiku no sprieduma spēkā stāšanās brīža līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) likumiskos sešus procentus gadā no zaudējumu summas 3502,40 *euro*, ievērojot, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot kapitāla lielumu.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 0,48 *euro*, kas iemaksājami - saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, kontā Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499 - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi C29690516.

Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu apliecinoši dokumenti iesniedzami Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā Rīgā, Lomonosova ielā 10.

Noteikt /pers. A/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Pilns spriedums lietā sastādīts 2017.gada 8.maijā.

Tiesnese A.Kraukle